

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Jaroslavy Pihlíkové a soudkyň JUDr. Jarmily Růžkové a JUDr. Taťany Pánkové v právní věci žalobce **nezletilého P. K.**, narozeného [redacted], zastoupeného zákonnými zástupci, J. K. [redacted], bytem v [redacted], [redacted] a P. K. [redacted], bytem tamtéž, právně zast. Mgr. Alenou Kinclovou, advokátkou se sídlem v Lysé nad Labem, Sadová 1808 proti žalované **Základní škole [redacted]**, [redacted], příspěvkové organizaci se sídlem v [redacted], IČ [redacted], zastoupené JUDr. Karlem Jelínkem, advokátem se sídlem v Karlových Varech, Bělehradská 3A, za účasti vedlejšího účastníka na straně žalované Kooperativy, pojišťovny, a.s. Vienna Insurance Group se sídlem v Praze 1, Templová 747, **o náhradu škody na zdraví ve výši 651.155,- Kč**, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Karlových Varech ze dne 25.1.2010 č.j. 18 C 199/2008-238

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se p o t v r z u j e .

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

Odůvodnění

Napadeným rozsudkem zamítl soud prvního stupně žalobu, kterou se nezletilý žalobce domáhal uložení povinnosti žalované zaplatit mu částku 651.155,- Kč (výrok I) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok II). Z provedených důkazů dovedl, že se žalovaná zcela zprostila odpovědnosti za úraz, který nezletilý žalobce utrpěl

dne 8.6.2006 na ozdravném pobytu v Krkonoších, organizovaném žalovanou, neboť pedagogický dozor nezanedbal nad svěřenými žáky náležitý dohled (§ 422 odst. 2 o.z.). Výrok o nákladech řízení odůvodnil soud prvního stupně ust. § 150 o.s.ř.

Proti tomuto rozhodnutí podal nezletilý žalobce včas odvolání, v němž vytýkal soudu prvního stupně nesprávná skutková zjištění a nesprávné právní posouzení věci. Tvrdil, že v řízení prokázal příčinnou souvislost vzniku škody s protiprávním jednáním žalované, která porušila čl. 14 pracovního řádu tím, že řádně neproškolila pedagogické pracovnice pověřené dohledem, nezajistila náležitý dohled úměrně věku žalobce nad nezletilým a původcem úrazu, nevyhodnotila včas rizika hry pro žáky ve věku ■ let, nepoučila nezletilé o pravidlech bezpečné hry, nepřizpůsobila dohled společně mezi žáky 1. a 5. třídy, umožnila hrát žákům první třídy v době úrazu minigolf - nebezpečnou sportovní činnost a nevydala pracovní řád pro zaměstnance, neprováděla soustavnou kontrolu znalostí BOZP na ozdravných pobytech od Mgr. V■■■■, V■■■■ a H■■■■, pracovní náplň Mgr. V■■■■ upravila až 28.8.2006 a nezajistila doprovod žalobce po úrazu do zdravotnického zařízení. Dále namítal, že žalovaná neprovedla řádně záznam o úrazu, když tato listina je bez data, v denních záznamech personál nevyznačil poučení žáků o pravidlech minigolfu. Konečně tvrdil, že žalovaná neprojednala včas způsob náhrady škody se zákonnými zástupci, průběžně nekontrolovala dodržování podmínek BOZP na ozdravných pobytech, které organizovala. Dále vytýkal soudu prvního stupně, že se nezabýval výpověďmi žáků přítomných jeho úrazu. Dovodil, že žalovaná neunesla důkazní břemeno a nezprostila se odpovědnosti za úraz žalobce. Žalovaná pochybila, když vyslechla žáky po úrazu bez přítomnosti zákonných zástupců, tento nesprávný postup zopakovala i Policie ČR, proto byly výpovědi pořizovány ještě v lednu 2008. Z těchto důvodů považuje odvolatel závěr soudu prvního stupně o poučení žáků o pravidlech minigolfu a o podmínkách bezpečnosti za nepřesvědčivý. Také denní program ozdravného pobytu z 8.6.2006 považuje odvolatel za nevěrohodný, neboť jej sepsala a podepsala V■■■■, která měla absolutní odpovědnosti za bezpečnost žáků po celou dobu pobytu. Obsah záznamu o úrazu považuje žalobce za nevěrohodný, neboť nebyl ředitelkou žalované datován. Dále vytýkal soudu prvního stupně, že se nevypořádal s jeho návrhem na doplnění dokazování, a proto navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil a žalované uložil povinnost zaplatit žalobci částku 651.155,- Kč, nebo aby rozhodnutí zrušil a věc vrátil soudu prvního stupně k dalšímu řízení.

Vedlejší účastník ve vyjádření k odvolání žalobce navrhl potvrzení napadeného rozsudku. Zdůraznil, že podle ustálené soudní praxe nelze náležitým dohledem rozumět takový dohled, který by byl za normálních okolností osobami pověřenými dohledem vykonáván stále, nepřetržitě, na každém kroku, neboť v takovém případě by byla zákonem předpokládaná možnost zproštění odpovědnosti těchto osob prakticky vyloučena. Zdůraznil, že právní předpisy určující počet pedagogických pracovníků na počet žáků, byl v projednávané věci splněn a z důkazního řízení nevyplynulo, že by se pedagogický dozor choval nestandardním způsobem, při kterém by mohlo dojít k zanedbání dozoru. Učitelky byly na místě, žáky řádně proškolily, učinily opatření, aby úrazu předešly a žáky při hře kontrolovaly. Dozor byl vykonáván na základě předpisů, upravujících školní i mimoškolní aktivity k tomu oprávněnými a kvalifikovanými pracovníky, okamžik vzniku škody byl záležitostí zlomku sekundy a jejímu odvrácení by těžko zabránila i permanentní přítomnost učitelky. Při takových požadavcích na bezpečnost by nebylo možné nikde na světě poslat dítě do školy, neboť takový dohled nelze spravedlivě požadovat.

Žalovaná ve vyjádření k odvolání navrhla potvrzení napadeného rozsudku s poukazem na správné závěry soudu prvního stupně. Zdůraznila, že žádné povinnosti při zajištění dohledu nad žáky na ozdravném pobytu neporušila, prokázala, že náležitý dohled nad žáky nezanedbala, neboť učitelky byly v náležitém počtu na místě samém, kontrolovaly průběh hry, učinily opatření k tomu, aby úrazu mezi žáky předešly a ty také při hře kontrolovaly. Zdůraznila, že podmínkou odpovědnosti žalované za škodu je porušení právní povinnosti. Provedeným dokazováním bylo prokázáno, že dohled byl vykonáván na základě předpisů upravujících školní a mimoškolní aktivity k tomu oprávněnými a kvalifikovanými pracovníky, okamžik vzniku škody byl záležitostí zlomku sekundy a jejímu odvrácení by těžko zabránila i permanentní přítomnost učitelky. Takový dohled nelze v souladu s rozhodnutím NS ČR ze dne 17.12.1968 sp. zn. 3 Cz 57/68 očekávat ani požadovat.

Odvolací soud přezkoumal z podnětu odvolání žalobce celé napadené rozhodnutí podle § 212 o.s.ř. včetně řízení, které jeho vydání předcházelo, přihlédl k důvodům odvolání i výsledkům odvolacího řízení a dospěl k závěru, že odvolání žalobce není důvodné.

V posuzované věci se nezletilý žalobce poté, kdy opatrovnícký soud udělil jeho zákonným zástupcům zmocnění k podání žaloby, domáhal odškodnění úrazu, který utrpěl dne 8.6.2006 v průběhu ozdravného pobytu v Krkonoších, organizovaného žalovanou, jejímž byl žákem. Požadoval zvýšení náhrady za bolestné v částce 158.400,- Kč, zvýšení náhrady za ztížení společenského uplatnění v částce 478.200,- Kč a úhradu nákladů spojených s léčením ve výši 14.555,- Kč. Soud prvního stupně provedl v řízení všechny důkazy, rozhodné pro správné posouzení věci a ze svých zjištění vyvodil odpovídající skutkové i právní závěry. Nepochybil, když na souzený případ aplikoval ust. § 422 odst. 1, 2 o.s.ř., neboť původce úrazu, žák první třídy základní školy, svěřený stejně jako nezletilý žalobce do péče žalované, nebyl s ohledem na věk za úraz žalobce odpovědný. Mezi účastníky bylo nesporné, že žalovaná, která organizovala v termínu od 3.-10.6.2006 ozdravný pobyt svých žáků první a páté třídy v Krkonoších, odpovídala za dohled na těchto žáky. Jádrem sporu bylo posouzení, zda se žalovaná zprostila odpovědnosti za úraz žalobce ve smyslu ust. § 422 odst. 2 o.z. a zda v řízení prokázala, že náležitý dohled nad původcem úrazu a žalobcem nezanedbala. Soud prvního stupně právem vycházel při výkladu pojmu, co je třeba rozumět náležitým dohledem, z ustálené soudní praxe, zejména z rozhodnutí NS ČR č. 3 Cz 57/68, které se podrobně zabývá výkladem pojmu náležitého dohledu. Dovozuje, že náležitým dohledem podle § 422 odst. 2 o.z. není možno rozumět takový dohled, který by byl za normálních okolností osobami pověřenými dohledem vykonáván nepřetržitě a bezprostředně na každém kroku, neboť v takovém případě by byla zákonem předpokládaná možnost zproštění odpovědnosti těchto osob prakticky vyloučena.

V řízení bylo bezpečně prokázáno, že žalovaná zařadila do programu ozdravného pobytu také minigolf, který nepatří mezi rizikové sporty a je určen podle vyjádření Ing. D. [redacted] mezi sporty pro všechny generace, tedy včetně dětí ve věku [redacted] let. Žalovaná řádně před odjezdem na ozdravný pobyt poučila pověřené pedagogické pracovnice, jak mají dohled nad žáky vykonávat, počet pracovníků odpovídal právním předpisům, když pobytu se účastnilo 51 žáků a pedagogický dozor vykonávaly tři plně kvalifikované vysokoškolsky vzdělané pracovnice s dostatečnou praxí. Výsledky dokazování před soudem prvního stupně jednoznačně potvrdily, že žáci byli dne 8.6.2006 před zahájením hry na hřišti minigolfu řádně a podrobně poučeni nejen provozovatelkou minigolfu, ale také pedagogickými pracovníky o podmínkách bezpečné hry a pedagogické pracovnice pak procházely mezi jednotlivými skupinkami hrajících a kontrolovaly dodržování pravidel hry a bezpečnostních

předpisů. Skutečnost, že žádná z pedagogických pracovník nezaregistrovala bezprostředně úraz žalobce je vysvětlitelná tím, že pedagogický dohled nad 50 žáky hrajícími ve čtveřicích na 13. jamkách nemohl zaregistrovat hru žáků v každé čtveřici, pokud učitelka nestála v bezprostřední blízkosti každé čtveřice. Úraz zaregistrovali pouze spoluhráči ve čtveřici, v níž byl zařazen nezletilý žalobce a vedle hrající skupina, jinak se každá čtveřice věnovala hře ve skupině, do které byla zařazena. Skutečnost, že pedagogický dozor dovolil, aby ve skupinách hráli společně žáci prvních a pátých tříd nemá žádný význam pro posouzení věci, neboť úraz žalobci způsobil jeho spolužák, tedy dítě stejného věku. Skutečnost, že pedagogické pracovníce procházely mezi hrajícími žáky byla bezpečně prokázána nejen jejich výpovědí před soudem prvního stupně, ale také výpovědí nestranných svědků, kteří nemají zájem na výsledku sporu, a to svědka P. S., J. B. a I. S., tedy osob, které nejsou v žádném vztahu k žalované a nenesly žádnou odpovědnost za dohled nad žáky při minigolfu. Žalovaná neměla důvod školit před zahájením ozdravného pobytu zdravotnice z předpisů o bezpečnosti a ochraně zdraví žáků, neboť tyto osoby neodpovídaly za dohled nad žáky, řidič odpovídal za bezpečnou přepravu a nikoliv za dohled nad žáky při hře. Odpovědnost pedagogických pracovníků pověřených dohledem na předmětném ozdravném pobytu se podrobně zabývala i Policie ČR, okresní ředitelství SK PV v Jablonci nad Nisou, která dospěla k jednoznačnému závěru, že pedagogické pracovníce, pověřené dohledem nad žáky při ozdravném pobytu nezanedbaly ani z nedbalosti náležitý dohled nad nezletilých žalobcem a původcem úrazu a nedopustily se ani z nedbalosti žádného protiprávního jednání. Tento závěr učinil vyšetřovatel po výslechu pedagogických pracovníků a výslechu nezletilých účastníků hry, kterému byla přítomna pracovníce orgánu péče o děti. Žáci vypověděli obdobně jako žalobce a původce jeho zranění při šetření příčin úrazu žalovanou, že byli řádně provozovatelkou poučeni o tom, jak mají minigolf, hrát, jak mají dodržovat odstup od žáka, který provádí pálkou odpal, nemají hrát vysokou holí, nemají šermovat, aby nedošlo k úrazu a potvrdili, že toto poučení zopakovaly i dohlížející učitelky, které mezi žáky při hře procházely a názorně žákům ukázaly, jak si mají při hře počínat. Původce úrazu poučil žalobce bezprostředně před odpalem míčku, aby nestál za ním, žalobce však neustoupil do potřebné vzdálenosti a z toho důvodu došlo k jeho úrazu. Od výpovědí převážné části účastníků hry se lišila výpověď sestry žalobce, kterou přivedl její otec k vyšetřovateli. M. však hrála v jiné části hracího pole, úraz žalobce neviděla a situaci zaregistrovala až v okamžiku, kdy byl nezletilý na lavičkách ošetřován před příjezdem záchranné služby pedagogickými pracovníci. Nezletilá M. jako rodinný příslušník žalobce je zainteresována na výsledku sporu, a proto soud právem nemohl vycházet z její výpovědi, která byla v rozporu s výpovědi ostatních účastníků hry a výpovědí samotného žalobce krátce po úrazu i před vyšetřovatelem.

Ani další námitky žalobce v odvolání nejsou pro posouzení věci relevantní .

Skutečnost, že záznam o úrazu nebyl ředitelkou žalované datován, nemá žádný vliv na odpovědnost žalované, tvrzení žalobce, že minigolf patří mezi rizikové sporty bylo vyvráceno vyjádřením Ing. D. Skutečnost, že pracovní náplň Mgr. V. byla upravena písemně až 28.8.2006 nemá žádný vliv na výsledek sporu, stejně tak skutečnost, že v denních záznamech o průběhu ozdravného pobytu nebylo výslovně uvedeno konkrétní poučení žáků o bezpečnosti před zahájením minigolfu. Také okolnost, že nezletilý byl rychlou záchrannou službou transportován do nemocnice bez účasti pedagogické pracovníce je pro posouzení věci nerozhodná.

Zákonní zástupci netvrdili, že žalobce byl nezvladatelné dítě, soustavně porušující povinnosti, stanovené vyučujícím, nebo že by před předmětným úrazem svým intelektem nedosahoval úrovně, odpovídající jeho věku a že tedy vyžadoval daleko přísnější dohled než jeho spolužáci. Za tohoto stavu závěr soudu prvního stupně o tom, že se žalovaná zcela zprostila odpovědnosti za úraz žalobce podle § 422 odst. 2 o.z. je závěrem správným, neboť ani bezprostřední přítomnost pedagogického dohledu v místě úrazu u hrací čtveřice, v níž byl zastoupen i žalobce a původce úrazu, by nemohla za zjištěného stavu úrazu žalobce zabránit. Opakovaný výslech nezletilých dětí, navrhovaný žalobcem, by nemohl přinést žádné další poznatky již s ohledem na odstup času od úrazu.

Z těchto důvodů odvolací soud napadené rozhodnutí jako věcně správné a odpovídající zákonu podle § 219 o.s.ř. potvrdil včetně výroku o nákladech řízení, který odpovídá nemajetnosti žalobce a okolnostem tohoto případu.

Žalobce nebyl v odvolacím řízení úspěšný, stíhala by ho proto povinnost nahradit žalované účelně vynaložené náklady odvolacího řízení (§ 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř.). Odvolací soud však dospěl k závěru, že i v odvolacím řízení jsou s ohledem na nemajetnost žalobce a závažné následky úrazu dány důvody, hodné zvláštního zřetele, které má na mysli ust. § 150 o.s.ř., a proto nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů odvolacího řízení.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku je možno podat dovolání do dvou měsíců od jeho doručení k Nejvyššímu soudu ČR, prostřednictvím soudu prvního stupně. Dovolání je však přípustné jen za předpokladu, že dovolací soud dospěje k závěru, že rozhodnutí má ve věci samé po právní stránce zásadní význam.

V Plzni dne 30.06.2010

**JUDr. Jaroslava Pihlíková, v.r.
předsedkyně senátu**

Za správnost vyhotovení:
Pavla Švihoříková